

Nieuws uit de Hervormde Gemeente Elspeet

2020 | Week 17

Predikant: ds. M. van Kooten

Nunspeterweg 4

8075 AC Elspeet

Tel. 0577-491206

E-mail: m.vankooten@solcon.nl

Scriba: ouderling J. Fijan

Zichtweg 3

8075 CN Elspeet

Tel. 0577-491098

E-mail: scriba@hervormd-elspeet.nl

IBAN Coll. van Kerkrentmeesters Herv. Gem.:

NL29 RABO 0384 7680 75

IBAN Coll. van Diakenen Herv. Gem.:

NL61 RABO 0347 5000 99

Diensten

D.V.zondag 26 april 2020

09.30 uur ds. M. van Kooten

15.00 uur ds. M. van Kooten

Collecten

1. Diaconie

2. Kerk

3. Instandhouding predikantsplaat

Van harte aanbevolen

Vrijwillige hulpdienst

De vrijwillige hulpdienst is er voor iedereen in onze kerkelijke gemeente die tijdelijk hulp nodig heeft b.v. door ziekte bij ouderdom of om andere redenen. Heeft u vragen of wilt u gebruik maken van de vrijwillige hulpdienst neem dan contact op met Evelien v.d. Brink 492159 of Gretha van het Goor 491380

Zorgcentrum Oranjehof

Overlijden

De zorgen en het verdriet t.g.v. het corona virus blijven in Elspeet groot en daarmee ook in Oranjehof. Onze vrijwilligster Mw. Jentje Polinder-Bleijenberg overleed woensdag 15 april tgv het corona virus na drie weken te zijn verpleegd op IC afdeling in het ziekenhuis in Duitsland. Een heel verdrietige weg.

Oranjehof verliest in haar een gewaardeerd vrijwilligster. Met veel liefde en grote inzet deed zij haar werk voor Oranjehof. We leven mee met haar zoon, schoondochter, gezin en verdere familie. En dragen het verdriet en de rouw op aan de HEERE, waarvan we weten dat Hij ons hoort en ziet, ook in deze moeilijke dagen.

Bericht over

Wij bedanken allen voor de voorzichtigheid om nu niet in Oranjehof te komen. Wij zijn niet "op slot", alleen open voor de keuken voor de maaltijden aan huis. Verdere contacten gaan per brief, mail en kerkradio.

Op donderdagmorgen verzorgt Oranjehof via de kerkradio van de Hervormde Kerk een programma. U kunt ons vooraf bellen of mailen om voor iemand een Psalm aan te vragen. Telefoon 0577-492278 of info@oranjehof.org

Oranjehof blijft voor u telefonisch bereikbaar van maandag t/m vrijdag. Velen maken er gebruik van, belt u ons gerust.

Een hartelijke groet vanuit Oranjehof

Michael Franck

Bij de voorbereiding van de begrafenis van mevr. Dijkgraaf-Pul op 9 april las ik met het oog op een meditatie die ik over Prediker 12 zou houden de

bijbelverklaring van Dachsels door. Bij het veel gebruikte woord ijdelheid wees deze verklaring naar een lied van Michael Franck getiteld 'Ach wie nichtig ach wie fluchtig ist der menschen leben.' Juist in deze tijd waarin zoveel sterfgevallen plaatsvonden en we meer dan gewoon met de dood geconfronteerd worden leek het me goed dit lied in 't geheel over te nemen maar tevens in te gaan op de herkomst en de schrijver ervan. Michael Franck werd op 16 maart 1609 geboren in Schleusingen, gelegen in het Thüringerwoud. Hij was op het gymnasium een uitblinker. De conrector oordeelde dat hij van God een bijzonder talent had gekregen om te studeren. Echter, toen Michael dertien jaar was overleed zijn vader, weliswaar een koopman maar niet een die het financieel breed had. Deze had op zijn sterfbed besloten dat alleen de oudste (Sebastiaan) en de jongste (Peter) van het gezin mochten studeren. Michael moest de school verlaten en handenarbeid gaan verrichten. Hij koos voor het bakkersvak en werkte vanaf zijn 17e tot zijn 19e bij een van de beste bakkers te Coburg waarna hij zelf ook meester bakker werd. Daarna wilde hij zoals dat toen wel meer gebeurde een ambachtreis maken om elders nog meer van het bakkersvak op te steken. Omdat sedert 1618 de Dertig-jarige oorlog woedde tussen protestantse vorsten en Rooms-Katholieken kon dat betekenen dat hij dan in krijgsdienst moest. Daarom trad hij in het huwelijk en vestigde zich als meester bakker in zijn geboortedorp. Van 1628 tot 1640 was hij daar werkzaam. Vanwege de oorlogssituatie die aan een derde deel van de Duitse bevolking het leven kostte maakte hij het meerdere malen mee dat zijn zaak werd geplunderd. Zelfs op straat werd hem eens geld afhandig gemaakt. Het gevolg was dat het armoede troef was in huize Franck en onanks zijn ambacht van bakker geen droog brood verdiende. Tot overmaat van ramp kreeg hij ook met ziekte te kampen. Met deze nood vluchtte hij tot de Heere en vroeg Hem een andere woonplaats waar hij meer rust had. Als een vluchteling vertrok hij naar Coburg met zijn vrouw en kind en vond onderdak bij bakker Nicolaas Ruhr in de Weverstraat. Daar verbleef hij vier jaar, waarvoor hij de Heere zeer dankbaar was. Hij noemde deze bakker 'mijn Obadja en Onesiforus' Deze beide mannen waren in de Bijbel tot troost voor resp. honderd ondergedoken profeten en Paulus. Ondanks de noodzakelijke stop van zijn studie wist hij zich toch een geroepen knecht van de Heere, zij het in de dicht- en toonkunst. Naast alle tegenslagen beoefende hij deze kunst en studeerde voortdurend. In een neerslachtige bui sloeg hij eens Gods woord

open en las Psalm 57:2: 'Wees mij genadig o God, wees mij genadig; want mijn ziel vertrouwt op U en ik neem mijn toevlucht onder de schaduw Uwer vleugelen, totdat de verdervingen zullen voorbij zijn gegaan'. Hij werd daar zeer door gesterkt en beschreef dat dit de woorden moesten zijn waar bij zijn begrafenis over gesproken zou worden. Hij mocht middels deze woorden nog meer krediet op God krijgen. Maar dat werd wel beproefd. Zo werd hij op weg naar Frankfurt door een aantal soldaten beetgenomen. Ze sleepten hem naar een kuil en zetten het mes op zijn keel om hem geld af te persen. Hij had echter niets waarop ze hem naakt en met een ongenadig pak slaag achter zich lieten. Franck vertelde dat Gods Geest hem in die ure alle vrees had ontnomen en mocht leven bij het woord: 'Het leven is mij Christus en het sterven gewin'.

Op wonderlijke wijze beschikte de Heere het dat Franck in 1644 leraar op de stadsschool van Coburg kon worden. Tevens kon hij ongehinderd voortgaan met zijn beoefening van de dichtkunst. In zijn dagen behoorde hij tot de grote beroemdheden. Hij werd dan ook begiftigd met de zogenaamde 'keizerlijke dichterskroon' en behoorde tot de beroemdste dichterskringen. Zelf schreef Franck in zijn bijbel: 'God geve dat ik deze ongekende hoogte en grote eer tot eer van de Allerhoogste aan mag nemen en gebruiken zodat ik Zijn grote naam love, roeme en prijze en Zijn wonderwerken aanprijs totdat ik mijn loop op aarde voleind zal hebben en met alle engelen en uitverkorenen eeuwig Hem de lof toe ga zingen'. Op 24 september 1667 overleed hij op 58-jarige leeftijd in de hope des eeuwig levens.

Hoewel Franck twee bundels met liederen dichtte en componeerde is slechts 'Ach wie nichtig' overgebleven. Het is een lied op het thema van het boek Prediker: 'Ijdelheid der ijdelheden het is al ijdelheid'. Maar zoals Prediker eindigt met 'Vreest God en houdt Zijn geboden want dat betaamt alle mensen' eindigt ook dit enig overgebleven lied van Michael Franck dat in zijn dagen in Duitsland het meest populaire lied was. Terecht schreef de dichter Ad den Besten over dit lied: 'Stellig beoogde Franck niets anders dan de ogen der mensen van al het aan de dood onderworpenen af te wenden en ze te richten op het enige dat ertoe doet: God Zelf'. Componist van de melodie is zijn tijdgenoot Johan Cruger (1598-1663) die ook wist van de betrekkelijkheid van het leven. Zijn eerste vrouw stierf na acht jaren huwelijksvreugde. Uit twee huwelijken werden negentien kinderen geboren waarvan de meesten zeer jong overleden zodat hij vanaf 1630 tot 1640 niet in staat

was iets te componeren. In later jaren maakten George Philip Telemann en Johan Sebastian Bach er een cantate van (BWV 26) terwijl de componist Georg Bohm een elftal variaties over dit lied schreef.

Ach hoe vluchtig, ach hoe nietig,
is der mensen leven!
Zoals nevelen verschijnen,
zoals nevelen verdwijnen,
zo zal ook de mens verwijnen.

Ach hoe nietig, ach hoe vluchtig
zijn der mensen dagen!
Als op wateren die stromen
en niet meer tot stilstand komen
wordt ons leven meegenomen.

Ach hoe vluchtig, ach hoe nietig
is der mensen vreugde!
Al het heden wordt verleden,
licht wordt donker, snel vergleden
zijn der mensen heerlijkheden.

Ach hoe nietig, ach hoe vluchtig
is der mensen schoonheid!
Als een bloem die staat te prijken
tot de wind komt overstrijken,
zo zal onze pracht bezwijken.

Ach hoe vluchtig, ach hoe nietig,
is 't geluk der mensen!
Zoals helle meteoren
even trekken zij hun sporen
zo gaat hun geluk verloren.

Ach hoe nietig, ach hoe vluchtig,
zijn der mensen schatten!
Vuur en vlam kan ze verteren,
en de vloed is niet te weren,
alles zal tot niets verkeren.

Ach hoe vluchtig, ach hoe nietig
is der mensen glorie!
Die in hoogheid zijn gezeten
en met God zich durven meten,
in de dood zijn zij vergeten.

Ach hoe nietig, ach hoe vluchtig
is der mensen wezen!
Al ons doen en al ons streven,
heel de wereld duurt maar even.
Wie God vreest zal eeuwig leven.

Bij de diensten

Komende zondag hoop ik tweemaal voor te gaan. 's Middags hopen we verder te gaan met de behandeling van de Heidelberger Catechismus. Aan de orde van behandeling is zondag 18 over de hemelvaart van de Heere Jezus. We willen behandelen de vragen en antwoorden 46,47 en 48 die door Hazeu op de wijs van Psalm 24 als volgt onder woorden zijn gebracht:

Wat zegt 't: die opgevaren is
Ten hemel? Naar 't getuigenis
Dat Christus van dit aards gewemel
Voor 'd ogen Zijner jong'ren schaar'
(Dus plaatslijk en in 't openbaar)
Is opgenomen in de hemel.

Daar Hij ons is tot zaligheid
En door een eng'len stoet geleid,
Ten oordeel eenmaal zal verschijnen,
Dat Hij als Rechter van 't heelal
En doon en levend' richten zal
Tot heilvolmaking van de Zijnen.

Is dan de Christus, onze Heer'
Tot 's werelds eind' bij ons niet meer
(zo Hij ons heeft beloofd) gebleven?
Hij is waarachtig mens en God
En naar Zijn mensheid, is Hij tot
En in de hemel opgeheven.

Zijn lichaam is op aarde niet.
Daar dus geen sterflijk oog Hem ziet.
Maar naar Zijn Godheid en genade
En Geest en hemelmajesteit
Die Hij door 't gans heelal verspreid
Wijkt Hij van ons niet, vroeg nog spade.

Maar zo Zijn mensheid overal
Niet is- hier in dit aardse dal,
Daar Zijne goedheid ons kan leiden,
Zijn dan in Christus deze twee
Naturen, niet gewis hiermee
Van één, of van elkaar, gescheiden?

O neen, want daar Zijn Godheid is
Zo onbegrijpelijk als gewis,
Alom, of overal te vrezén
Volgt: dat ze uit 's menselijk gestel
Kan zijn, en daarmee evenwel,
Persoonlijk kan verneigd wezen.

Persoonlijk

De coronacrisis duurt voort. Een moeilijke tijd voor onze ouderen. Vergeten we hen niet? Onlangs werd op een school in het land van Heusden en Altena door de juffrouw aan de kleuters voorgesteld een knutselwerkje te maken voor een oudere uit de kerk, vooral vanwege het feit dat ze geen bezoek mogen krijgen. Deze opdracht kwam ook terecht bij een jonge kerkganger van de Vrij Oud Gereformeerde gemeente te Aalburg. Thuis werd besproken wie het knutselwerkje zou krijgen. De kleine man wist – hoeveel ouderen de ouders ook noemden- maar één gegadigde en dat was ondergetekende die daar nog wel eens voorgaat en echt nog negen jaar van de leeftijd der sterken af is, en negentien jaar van de zeer sterken. Ik vond het desondanks heel aardig dat de kleine kerkganger aan me dacht. Hoeveel te meer zullen de echte ouderen die geen kant uit kunnen een telefoontje of kaartje waarderen.

Het preken voor vrijwel alleen lege banken duurt ook nog voort. Hoe lang gaat dit nog duren? Er wordt hier en daar al over versoepeling van maatregelen gesproken mits de anderhalve meter afstand gewaarborgd blijft. Wanneer dat het geval is mag er voor onze gemeente nog perspectief zijn want als de hele kerk benut wordt kunnen we overal gespreid gaan zitten. Inmiddels kan de bediening van de heilige doop nog steeds geen voortgang hebben. We hadden die op 29 maart gepland maar aanstaande zondag is het al weer de laatste zondag van april en nog kan het niet. Dat geldt ook ons kleinzoontje Thijs waarop ik me heimelijk wat verheugde. Om te dopen in klein verband herinnert te veel aan de ouderwetse Roomse dooppraktijk waar de doop een familieaan gelegenheid is. Me dunkt dat zowel woord als sacrament de hele gemeente geldt. Nu ik de heilige doop ter sprake breng, onlangs werd er in de gereformeed vrijgemaakte kerk te Zeewolde een baby gedoopt waarbij elf mensen aanwezig waren terwijl de gemeente thuis kon meekijken en -luisteren. De predikant ontsmette zijn handen voor hij ging dopen en hield zover mogelijk afstand met de vader die het kind ten doop hield. Maar het was geen anderhalve meter... Had die dominee dan moeten dopen met een schaalje aan een lange steel zoals de collectezakken aan een stok? Over deze doopdienst werd het nodige –lees: onnodige- gezegd. Hoe het ook werd afgekeurd, ik wil in dat koor niet meezingen. Wanneer de status quo betreffende de kerkdiensten voor veel langere tijd gehandhaafd blijft behoort het dopen met een beperkt aantal aanwezigen wat mij betreft tot de mogelijkheden, uiteraard geen drie

tegelijk zoals op heden de stand is. Wanneer we als hervormd gereformeerden belijden dat de doop in plaats van de besnijdenis is gekomen en de voorstelling van de kleine kinderen in de tempel hoogstens drie maanden duurde (jongens 8+33 dagen en meisjes 14+66 dagen) moeten we niet onnodig uitstellen. Eerst echter nog maar eens luisteren wat de overheid in petto heeft en laat de doop juist ook in deze omstandigheden niet een zaak van gewoonte en gewenning maar gebed zijn.

Ter overdenking

Ik voor mij heb genoeg aan de getuigenissen van de Heilige Schrift en behoef niet zo nodig een bijzondere openbaring om Christus persoonlijk te zien. Want dat persoonlijke zien is niet zo nuttig als het getuigenis van Gods woord. Omdat ik vaak gelezen heb dat de duivel zich kan voordoen als Christus en dat ook heeft gedaan kan ik zulke openbaringen toch niet geloven (...) Wat de discipelen en Christus Zelf getuigen en het profetische woord zegt is voor mij zekerder en betrouwbaarder dan alle bijzondere openbaringen (Maarten Luther)

de redactie